

Regeringen

Flere med handicap i uddannelse og beskæftigelse

Handicappolitisk handlingsplan

NOVEMBER 2025

Indhold

Plads til flere	3
Hvor står vi – og hvor skal vi hen?	4
Uddannelse og overgang til job – der er mange veje til succes	7
Et mere sammenhængende system – enklere regler og bedre adgang til job for mennesker med handicap	14
Klar retning: Mål, opfølgning og viden	20

Plads til flere

Beskæftigelsen i Danmark er rekordhøj, men der er stadig alt for mange unge og voksne mennesker med handicap, der står uden job og uddannelse.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og partierne bag rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har et klart ønske: Flere mennesker med handicap skal have mulighed for at deltage aktivt på arbejdsmarkedet. Det gavner både det enkelte menneske og fællesskabet.

Derfor er vi også glade for at præsentere den handicappolitiske handlingsplan, som skal skabe bedre muligheder for at mennesker med handicap kan udnytte deres potentiale og bidrage aktivt til fællesskabet.

Med handlingsplanen samler vi en række initiativer – både nye og allerede igangsatte – som skal understøtte mere fleksible uddannelsesveje og bidrage til, at flere mennesker med handicap kommer i beskæftigelse.

Vejen til arbejdsmarkedet ser forskellig ud fra person til person, men for mange er en uddannelse et væsentligt skridt på vejen dertil. På vejen gennem uddannelsessystemet kan nogle have brug for mere tid og fleksibilitet, mens andre kan have brug for ekstra støtte. Derfor arbejder regeringen for et uddannelsessystem med plads til forskellighed, og hvor alle skal have gode muligheder for at lykkes – uanset deres handicap.

Samtidig kan mennesker med handicap have svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet på trods af både kompetencer og vilje til at bidrage. Vi har som samfund ikke råd til at lade værdifulde kompetencer gå til spilde – hverken menneskeligt eller økonomisk. Alle skal have mulighed for at bidrage. Derfor skal vi sikre et mere rummeligt arbejdsmarked, hvor flere mennesker med handicap får mulighed for at bringe deres kompetencer i spil.

Handlingsplanen præsenterer nye initiativer, som finansieres af midler afsat af partierne bag aftalerne om reserven på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for henholdsvis 2025-2028 og 2026-2029.

Sophie Hæstorp Andersen,
social- og boligminister

Flere mennesker med handicap skal have mulighed for at deltage aktivt på arbejdsmarkedet.

Hvor står vi – og hvor skal vi hen?

Et arbejdsmarked og uddannelsessystem med plads til alle

Regeringen har sammen med en række partier sat gang i mange initiativer for at styrke uddannelses- og beskæftigelsesmulighederne for mennesker med handicap. Alligevel viser tallene, at mennesker med handicap fortsat har sværere ved at få job, ligesom at færre mennesker med handicap har gennemført en uddannelse. Det kræver derfor en målrettet indsats mhp. at sikre, at mennesker med handicap får bedre muligheder for at deltage i samfundet.

Når flere får adgang til uddannelse og job, styrker det den enkeltes selvstændighed og oplevelse af ligeværd. Et arbejde giver ikke kun økonomisk tryghed, men også en følelse af fællesskab og identitet. Og når mennesker med handicap får mulighed for at deltage aktivt på arbejdsmarkedet, styrkes mangfoldigheden og den sociale sammenhængskraft – til gavn for hele samfundet.

Samtidig er det en gevinst for samfundsøkonomien, når flere får mulighed for at bruge deres kompetencer og deltage på arbejdsmarkedet – i stedet for at stå udenfor. Et rummeligt arbejdsmarked handler ikke kun om den enkeltes muligheder. Det er en investering i et stærkere og mere bæredygtigt samfund, hvor ressourcer og talent udnyttes bedre, og fællesskabet styrkes.

Et arbejdsmarked og uddannelsessystem med plads til alle handler også om, at samfundets institutioner tager højde for menneskers forskelligheder, så der er lige muligheder for alle. Det kræver, at rammer og løsninger etableres eller tilpasses, så de fungerer for så mange som muligt.

FAKTA

En femtedel af unge mellem 16 og 29 år med handicap er hverken i uddannelse eller arbejde

Afsættet for handlingsplanen er en række udfordringer på handicapområdet, som desværre er velkendte. Undersøgelser viser, at mennesker med handicap fortsat møder barrierer, når det gælder både uddannelse og beskæftigelse. Trods mange års fokus på området er der ifølge VIVEs analyser om Handicap og Beskæftigelse stadig et stort beskæftigelsesgab mellem personer med og uden handicap, som i perioden 2016 til 2023 har ligget mellem 24 og 30 procent. Det betyder, at alt for mange mennesker med handicap stadig står uden for arbejdsmarkedet.

Udfordringerne viser sig allerede tidligt i livet. I 2023 var 21 pct. af unge mellem 16 og 29 år med handicap hverken i uddannelse eller job – en andel, der er markant højere end blandt jævnaldrende uden handicap, hvor tallet er omkring otte procent. Samtidig ser vi, at unge med handicap oftere afbryder deres ungdomsuddannelse, ligesom ledigheden blandt nyuddannede med en funktionsnedsættelse er højere end hos øvrige nyuddannede.

Derfor har der i denne regeringsperiode været fokus på at forbedre forholdene for mennesker med handicap både i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Målet er klart. Der skal skabes bedre muligheder for, at mennesker med handicap kan bidrage til fællesskabet og udfolde deres potentiale – uanset funktionsnedsættelse.

Regeringen ønsker, at flere mennesker med handicap kan blive en aktiv del af arbejdsmarkedet og har derfor fastsat et nyt nationalt mål:

At 15.000 flere personer med handicap skal være i beskæftigelse inden 2030

15.000 flere personer med handicap i beskæftigelse inden 2030 svarer til en stigning på omkring 2,5 procent over fem år – og et skridt i den rigtige retning mod et bedre og mere mangfoldigt arbejdsmarked med plads til flere. Målet skal ikke blot være et tal på papiret, men skal fungere som pejlemærke og drivkraft for forandring. Det handler om at skabe et samfund, hvor alle har mulighed for at bidrage og opleve sig selv som en værdifuld del af fællesskabet – fra skolebænken til arbejdspladsen.

Et konkret måltal skal sikre et kontinuerligt og langsigtet fokus på både Christiansborg, i kommuner, virksomheder og på uddannelsesinstitutioner om at styrke forudsætningerne for, at personer med handicap kan opnå og fastholde beskæftigelse.

Uddannelse og overgang til job – der er mange veje til succes

Nye initiativer

- Styrket overgang fra uddannelse til job via faglige netværk
- Forsøg med udvidelse af isbryderordningen

Børn og unge med handicap skal have den hjælp og støtte, de har behov for i hele uddannelses-systemet – hvad enten der er tale om en erhvervsuddannelse, anden ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Alle skal have mulighed for at lære og udfolde deres potentiale, og det kræver fleksibilitet, inklusion og reelle muligheder for at lykkes.

For mange unge med handicap er overgangen fra uddannelse til arbejdsmarkedet en af de største udfordringer. Dertil viser analyser, at unge med handicap oftere afbryder deres gymnasie- eller erhvervsuddannelse. Færre unge med handicap gennemfører en ungdomsuddannelse sammenlignet med deres jævnaldrende, og på de videregående uddannelser oplever mange udfordringer, der gør det svært at fastholde studieforløbet.

Mere end hver tiende studerende på de videregående uddannelser har i dag en funktionsnedsættelse. Det vidner om en positiv udvikling, hvor unge med handicap tager springet ind i uddannelses-systemet, men viser også, at behovet for støtte, fleksibilitet og tilgængelighed fortsat er stort.

Derfor har regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet samt Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra udmøntningen af reserven på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for hhv. 2025-2028 og 2026-2029 (herefter omtalt som "SSA-aftale") præsenteret en række initiativer, som skal styrke broen mellem uddannelse og beskæftigelse. Initiativerne skal sikre plads til forskellighed og skabe et bedre uddannelsesforløb for den enkelte.

Uddannelse og læringsmiljøer

– Bedre støtte gennem hele uddannelsesforløbet

Kvalitetsløft i folkeskolen og styrket specialpædagogisk indsats

I skolen bliver nogle af de første byggesten lagt, som skaber fundamentet for videre uddannelse og beskæftigelse senere i livet.

Med *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram fra marts 2024* har regeringen og folkeskoleforligskredsen derfor taget vigtige skridt for at styrke de pædagogiske kompetencer tæt på eleverne. Med aftalen får kommunerne bedre mulighed for at prioritere midler til materialer og kompetenceudvikling lokalt. Kommunerne opfordres til, at midler i de første år prioriteres til kompetenceudvikling i specialpædagogik og klasseledelse. Det kan for eksempel betyde, at lærere uddannes i klasseledelse, eller at der ansættes eller uddannes pædagogisk personale med specialpædagogiske kompetencer. Det er kompetencer, der har stort potentiale til at skabe ro og inkluderende læringsmiljøer i klasserne.

Med aftalen afsættes også 155 mio. kr. årligt til, at kommunerne kan opkvalificere lærere og pædagoger og bringe den pædagogiske psykologiske rådgivning tættere på skolerne og eleverne. Midlerne skal fx kunne anvendes til at styrke den lokale praksisnære kompetenceudvikling ved at medarbejderne i Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) sparrer direkte med lærere og pædagoger om undervisningen og tilbyder på jobbet træning. Midlerne skal bidrage til et lokalt kompetenceløft, til kompetenceudvikling inden for specialpædagogik og klasseledelse – og til at ansætte flere PPR-medarbejdere med en pædagogisk baggrund. De pædagogiske kompetencer kan fx indebære, at PPR inddrages i, hvordan lærere og pædagoger underviser elever med behov for særlig støtte.

Flere hænder til pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR)

Med *aftalen om finansloven for 2024* blev det desuden besluttet at afsætte en pulje på 50 millioner kroner i 2024 og 80 millioner kroner årligt i 2025-2027 til flere hænder i PPR til de cirka 10 procent af kommunerne, der har det største behov for flere medarbejdere. PPR kan fx gå ind og understøtte tilrettelæggelsen af undervisningen og mellemformer ved at give mulighed for co-teaching og indsatser, der giver mulighed for at rådgive i dagtilbud og skoler. Disse indsatser kan understøtte inklusionen af børn og elever med diagnoser, så de kan indgå i fællesskabet i daginstitutioner og i skolens undervisning.

Formålet med puljen er at understøtte det pædagogiske personale i PPR i deres forbyggende arbejde samt at gøre dem mere til stede i dagtilbud og skoler i de cirka 10 procent af kommunerne, der har det største behov for flere medarbejdere.

National handlingsplan for børn og unge med skolevægring

Regeringen har også iværksat en national handlingsplan for børn og unge med skolevægring på baggrund af et beslutningsforslag vedtaget i juni. Første del af handlingsplanen er lanceret den 6. oktober 2025, mens anden del kommer i 2026. Samtidig arbejder regeringen for, at børn med handicap eller andre udfordringer får den nødvendige hjælp tidligt – og dermed bedre mulighed for at trives og gennemføre skolegangen. Med *aftale om finansloven for 2026* vil Regeringen og Det Konservative Folkeparti afsætte 30 millioner kroner årligt i 2026-2029 til indsatser, der forebygger og afhjælper langvarigt bekymrende skolefravær.

En andel af midlerne forventes anvendt til etablering af et videnscenter for ufrivilligt skolefravær under Børne- og Undervisningsministeriet, som skal understøtte kommunerne med at kunne hjælpe elever med langvarigt bekymrende fravær tilbage i skole. Indsatserne skal følge op på anden del af den nationale handlingsplan for børn og unge med skolevægring, som kommer i 2026.

Ændret lovgivning om fravær og specialundervisning

Med *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram fra marts 2024* blev der nedsat en lovforberedende ekspertgruppe, som skulle komme med anbefalinger til justeringer af de lovgivningsmæssige rammer for folkeskolens specialundervisning og sygeundervisning. Formålet var, at flere elever kan udvikle sig fagligt og trives i almenklasser, og at færre elever henvises til segregerede specialundervisningstilbud.

Ekspertgruppen afleverede sine anbefalinger i juni 2025. Ifølge ekspertgruppen er det bagvedliggende problem, at flere og flere børn og unge ikke tilbydes tilstrækkelige deltagelsesmuligheder i den almene folkeskole, som gør, at de kan trives og udvikle sig fagligt. Ekspertgruppen har foreslået en model for tidlig og forebyggende indsats og en model for styrket indsats mod fravær. Folkeskoleforligskredsen er inviteret til forhandlinger om fravær og specialundervisning på baggrund af ekspertgruppens anbefalinger.

Fleksible veje gennem ungdomsuddannelserne

Når fundamentet er lagt i folkeskolen, handler det om at finde den rigtige vej i uddannelsessystemet. Flexibilitet og tilgængelighed er vigtige forudsætninger for, at unge med handicap kan få en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge. Med den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse (epx) får langt flere unge efter grundskolen fra august 2030 mulighed for at starte på en gymnasieuddannelse tæt på hjemmet i et stærkt ungdomsmiljø, og som åbner dørene til videre uddannelse. Det er en klar fordel for unge med handicap, fordi nærhed, tilgængelige rammer og trygge fællesskaber ofte er afgørende for at kunne gennemføre en uddannelse og deltage aktivt i studielivet.

På epx bliver de nuværende støttemuligheder for gymnasieelever med funktionsnedsættelser, herunder specialpædagogisk støtte (SPS), videreført, ligesom det bliver muligt at tilrettelægge epx'en over længere tid for unge med funktionsnedsættelser mv., således som det kendes fra de nuværende gymnasiale uddannelser.

Erhvervsuddannelser med plads til forskellighed

Med *aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne* foretages også flere administrative forenklinger af SPS-ordningen på tværs af alle uddannelsesområder, også på det videregående uddannelsesområde. Uddannelsesinstitutionerne skal f.eks. ikke længere genbestille støtten hvert halve år for elever og studerende med varige funktionsnedsættelser.

Aftalen baner også vej for, at der nu etableres en ny ordning – eudfleks – på erhvervsuddannelserne, som giver elever og lærlinge med funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder mulighed for at udstrække deres erhvervsuddannelse med op til 50 pct. på samme økonomiske vilkår som andre elever og lærlinge.

Desuden vil man på udvalgte erhvervsskoler oprette særligt tilrettelagte hold målrettet elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF) fordelt på forskellige uddannelser i perioden 2027–2030. Der er afsat en varig reserve til evt. permanentgørelse af ordningen.

Universitetsreformen og bedre forhold på de videregående uddannelser

På de videregående uddannelser skal *universitetsreformen* være med til at forbedre forholdene for studerende med funktionsnedsættelser. Derfor har regeringen og forligskredsen bag reformen (Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) afsat 8 mio. kr. årligt fra 2025 til Videnscenter for inkluderende læringsmiljøer under Studenterrådgivningen. Videnscenter for inkluderende læringsmiljøer skal gennem et tæt samarbejde med den videregående uddannelsessektor undersøge og forstå de barrierer, som studerende med funktionsnedsættelser møder og derved udvikle løsninger, der understøtter, at de kan deltage fuldt ud i undervisning, studieliv og fællesskaber og trives på lige vilkår med øvrige studerende.

Universitetsreformen og vejledningsindsats

Målrettet vejledning spiller en central rolle i at skabe muligheder for unge med handicap. Her har Studievalg Danmark ansvaret for vejledningen af elever på ungdomsuddannelserne og skal understøtte, at den enkelte kan træffe oplyste og realistiske valg om videregående uddannelse og karriere.

Med henblik på at understøtte vejledningsindsatsen er der, som led i universitetsreformen, afsat 2 mio. kr. årligt fra 2025 til Studievalg Danmark til en styrket vejledningsindsats målrettet unge og uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse, inden de søger optagelse på en videregående uddannelse.

Mere fleksibilitet i SU-systemet og flere SU-klip til studerende med handicaptillæg

Nogle studerende kan have behov for ekstra fleksibilitet og længere tid til at gennemføre en videregående uddannelse. Derfor har regeringen og partierne bag SU-reformen (Liberal alliance, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti) besluttet at give studerende, der modtager SU-handicaptillæg, 12 ekstra SU-klip udover den normerede studietid, som kan bruges til, at den studerende sammen med uddannelsesinstitutionen kan planlægge et studieforløb med øget fleksibilitet, da de ekstra SU-klip ikke tæller med i opgørelsen af SU-studieaktivitetskravet.

De 12 ekstra SU-klip vil blive lagt oveni den overordnede ramme på 58 klip, så den i alt udgør 70 klip til videregående uddannelse. Det betyder, at en pædagogstuderende f.eks. vil kunne planlægge at tage uddannelsen over 4½ år fremfor over 3½ år, som uddannelsen ellers er normeret til. Det giver studerende med handicaptillæg bedre mulighed for at gennemføre deres uddannelse i et tempo, der passer til deres behov.

Overgangen fra uddannelse til job – broen til arbejdsmarkedet

Der skal være plads til alle på arbejdsmarkedet. Både fordi det gavner den enkelte at være en del af fællesskabet på en arbejdsplads, men også fordi vi som samfund ikke har råd til at lade værdifulde kompetencer gå til spilde.

Desværre kan det for mennesker med et handicap være vanskeligt at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Udfordringerne kan spænde bredt. Fra fysiske funktionsnedsættelser, der gør det vanskeligt at færdes frit og deltage fysisk på arbejdspladsen til, at psykiske eller usynlige handicaps opleves som barrierer i hverdagen og i mødet med arbejdsmarkedet.

Styrket overgang fra uddannelse til job

Dimittendledigheden blandt studerende med funktionsnedsættelse er fortsat højere end blandt øvrige dimittender. På beskæftigelsesområdet findes en række kompenserende ordninger, der skal støtte borgere med handicap, herunder dimittender, i at opnå og fastholde job. Det gælder blandt andet personlig assistance samt muligheden for hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger. Herudover er der et særligt løntilskud for nyuddannede med handicap (isbryderordningen). Fagforeninger og a-kasser efterspørger viden og redskaber til at understøtte målgruppens vej til beskæftigelse, da mange dimittender ikke har kendskab til ordningerne eller ved, at de er i målgruppen for ordningerne.

Derfor vil regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra SSA-aftalen for 2025 som noget nyt anvende 3 mio. kr. i hhv. 2027 og 2028 til en fortsættelse af udviklingsprojektet "Bedre overgange til arbejdsmarkedet", som er et samarbejde mellem Videnscenter om Handicap og Studenterrådgivningen, som pt. løber i perioden 2025-2026. Med midlerne vil der kunne bygges videre på erfaringer fra projektet og udbrede dem yderligere.

Udviklingsprojektet skal udvikle fagspecifikke netværksforløb med forankring i fagforeninger og a-kasser, der bl.a. skal styrke kendskabet til kompenserende ordninger målrettet studerende på de sidste år af deres uddannelse og dimittender med funktionsnedsættelser. Målet er at udvikle et koncept for netværksforløbene, der skal gøre det nemt og attraktivt for fagforeninger og a-kasser at oprette sådanne netværk og derigennem støtte gruppens vej til beskæftigelse. Derudover skal projektet styrke vejledningen om jobsøgning med funktionsnedsættelse og endelig skabe netværksrum, hvor de studerende og dimittenderne kan inspirere og støtte hinanden. De handicapkompenserende ordninger – herunder særligt isbryderordningen – indgår som et kernelement i det netværkskoncept, som projektet udvikler og afprøver. Udover at formidle viden om ordningen, skal der fokuseres på at dele erfaringer og udforske konkrete anvendelsesmuligheder for ordningen.

Uddannelsesinstitutionerne spiller endvidere en central rolle både i konceptualiseringen af projektet, dets fortsatte udvikling via repræsentation i projektets følgegruppe og ved rekruttering af studerende til netværksforløbene, som særligt vil ske gennem afdelingerne for specialpædagogisk støtte (SPS).

Med en forlængelse af projektet vil erfaringerne kunne bredes ud til en større målgruppe.

Udvidelse af Isbryderordningen

Vejen til arbejdsmarkedet kan være vanskelig for personer med handicap. Nyuddannede med handicap har derfor mulighed for at blive en del af Isbryderordningen, som er en særlig løntilskudsordning i op til ét år, der har til formål at hjælpe mennesker med handicap med at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Ordningen kan tilgås indtil to år efter endt uddannelse.

Meget tyder på, at ansættelser med løntilskud – især i private virksomheder – øger chancen for at komme i job. Dette gælder både for borgere langt fra arbejdsmarkedet og for dem der er tættere på. Løntilskud giver ledige mulighed for at styrke deres kompetencer, udvide netværk og skabe kontakt til arbejdsgivere.

Men brugen af isbryderordningen er lav. Dette kan skyldes manglende kendskab til ordningen, men også at nyuddannede med særligt psykiske funktionsnedsættelser først senere bliver bekendt med deres funktionsnedsættelse. I de tilfælde kan det være for sent at gøre brug af ordningen. Flere interessenter på området har samtidigt efterspurgt, at målgruppen for ordningen udvides.

Af den grund afsætter regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet på handicapområdet som noget nyt i alt 2 mio. kr. i perioden 2027-28 fra SSA-aftalen for 2025 til at udvide målgruppen for Isbryderordningen i et toårigt forsøg. Ordningen kan i forsøgsperioden anvendes indtil fire år efter endt uddannelse – mod tidligere to år. Det giver især bedre muligheder for personer, som først sent får konstateret deres funktionsnedsættelse, eller som har haft brug for en længere afklaringsperiode.

Forsøget skal give flere nyuddannede med handicap mulighed for at opnå praktisk erfaring og en varig plads på arbejdsmarkedet.

Et mere sammenhængende system

– enklere regler og bedre adgang til job for mennesker med handicap

Nye initiativer

- Kompensationskort – mere tryghed for borgere og arbejdsgivere
- Gennemskrivning af kompensationsloven – klarere regler og øget retssikkerhed
- Forsøg med udvidelse af Lev Jobs målgruppe
- KLAR TIL START

Flere mennesker skal ind på arbejdsmarkedet. Men for mange mennesker med handicap kan uoverskuelige regler udgøre en barriere for at komme i arbejde. I 2022 stod omkring 30.000 aktivt jobsøgende med handicap uden arbejde, og 44 pct. af dem modtog offentlig forsørgelse. På trods af at beskæftigelsesgabets mellem personer uden handicap og personer med handicap er faldet med 10 procentpoint siden 2014, er der stadig betydelig forskel i beskæftigelsen mellem personer med og uden handicap.

Det er derfor afgørende at sikre en mere tilgængelig beskæftigelsesindsats, hvor mennesker med handicap får rettidig og målrettet støtte.

En styrket beskæftigelsesindsats – fra indsats til inklusion

Ungeløftet

Med *aftalen om Ungeløftet* har regeringen og aftalepartierne (Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og SF) afsat 1,3 mia. kr. frem mod 2035 til at hjælpe unge med andre udfordringer end ledighed til at realisere deres potentiale på en arbejdsplads, på en uddannelse eller i andre fællesskaber. Som led i *Aftalen om reform af beskæftigelsesindsatsen* styrkes og permanentgøres Ungeløftet ved, at der afsættes yderligere ca. 1 mia. kr. frem mod 2035 og 150 mio. kr. årligt herefter. Midlerne anvendes bl.a. til udbredelsen af indsatserne IPS (Individuel Planlagt job med Støtte) og Flere unge skal med. IPS er en vel-dokumenteret metode, som hjælper unge med svær psykisk sygdom eller i mental mistrivsel til at få fodfæste på arbejdsmarkedet eller til at tage en uddannelse.

Med Ungeløftet afsættes der også midler til Sænkningen af Unge med Handicap (SUMH) til projekter, der skal styrke unge med handicap i deres vej mod uddannelse og arbejde.

I *Aftalen om reform af beskæftigelsesindsatsen* afsættes der varigt 22 mio. kr. årligt til metodeudvikling af indsatser for udsatte borgere og borgere med handicap.

Lev Job – nye muligheder for mennesker med udviklingshandicap

Som noget nyt vil regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicap-området (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra SSA-aftalen for 2025 bruge samlet 5 mio. kr. i perioden 2025 til 2027 til et treårigt metodeudviklingsprojekt til udvidelse af Lev Jobs målgruppe.

Lev Job (som tidligere hed "KLAPjob") er en beskæftigelsesindsats under foreningen LEV rettet mod særligt førtidspensionister med udviklingshæmning og andre kognitive udfordringer, som hvert år er med til at skabe ca. 500 jobs til mennesker med udviklingshandicap og andre kognitive handicap som fx autisme. Borgere i Lev Job er generelt kendetegnet ved at have lette til moderate kognitive funktionsnedsættelser, men med det 3-årige metodeudviklingsprojekt udvides målgruppen til at omfatte borgere med mere omfattende støttebehov.

Med udvidelsen af målgruppen giver projektet dermed endnu flere mennesker med kognitive handicap mulighed for at få en plads på arbejdsmarkedet og blive en del af arbejdsfællesskabet.

Enklere adgang til hjælp – mindre bureaukrati og hurtigere støtte

Kompensationskort – mere tryghed for borgere og arbejdsgivere

Mødet mellem arbejdsgiver og arbejdstager kan for personer med handicap ofte være præget af usikkerhed. Særligt i situationer, hvor arbejdsgiver mangler kendskab til regler og støtteordninger for ansøgere med handicap. Det kan i værste fald føre til tabte chancer for begge parter. Personer med handicap har mulighed for at få bevilliget kompenserende ordninger efter kompensationsloven. Bevillingen kan først ske efter en konkret ansættelse og med udgangspunkt i det konkrete job, hvilket kan skabe usikkerhed i rekrutteringsprocessen for både borger og arbejdsgiver.

Regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet vil med midler fra SSA-aftalen for 2025 derfor anvende samlet 6 mio. kr. til et nyt forsøg med kompensationskort for personer med handicap. Her udvikles et kompensationskort til personer med handicap.

Et kompensationskort har til formål at give borger og arbejdsgiver en vurdering af, hvilke muligheder for kompenserende ordninger den enkelte borger kan være i målgruppen for. Det kan give ro og skabe tydelighed i rekrutteringsprocessen for både borger og arbejdsgiver og flytte fokus fra handicap til kompetencer.

Projektet vil bl.a. indeholde en screening af borgere, der kan have gavn af kortet i forlængelse af borgerens samtale i det kommunale beskæftigelsestilbud samt et tilbud om en fast track-ordning, der giver borger og virksomhed en hurtig indgang til at få vurderet kompensationsbehov ved et muligt ansættelsesforhold.

Kompensationskortet har været afprøvet i to tidligere projekter, hvor evalueringerne af forsøgene viste, at færre borgere end forventet fik udarbejdet et kompensationskort, og at ordningen ikke tilvejebragte den forventede optimering af processen for bevilling af kompenserende ordninger. Det nye forsøg skal således tage udgangspunkt i tidligere erfaringer med henblik på at udvikle og forbedre konceptet.

Arbejdsmarkedets parter (FH og DA), som også har indblik i de tidligere forsøg, inddrages i udviklingen af konceptet.

KLAR TIL START

En hjælpende hånd kan være afgørende for at komme ind på arbejdsmarkedet. Derfor har regeringen og partierne bag SSA-aftalen for 2026-2029 aftalt, at der afsættes i alt 3,4 mio. kr. i 2026-2029 til et øremærket tilskud til projekt KLAR TIL START til udbredelse og kapacitetsopbygning af særligt tilrettelagte ansættelsesforløb til unge og voksne med autisme og lignende udfordringer.

Projekt KLAR TIL START har siden 2012 hjulpet unge og voksne med autisme og lignende udfordringer med at få arbejde i private virksomheder. Projektet yder konkret hjælp til at få gruppen i forløb med afprøvning, afklaring, udvikling og ansættelse, som sker i samarbejde med kommune/arbejdsgiver. Målgruppen er personer med autisme, autismlignende træk eller andre lignende. Fælles er behov for struktur og støtte for at kunne indgå på en almindelig arbejdsplads.

Gennemskrivning af kompensationsloven – klarere regler og øget retssikkerhed

Herudover vil regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet sætte gang i en gennemskrivning af kompensationsloven sammen med en arbejdsgruppe bestående af centrale civilsamfundsaktører samt arbejdsmarkedets parter.

Siden vedtagelsen af kompensationsloven i 1998 er der sket en stor udvikling på handicapområdet og beskæftigelsesområdet generelt, men loven er ikke blevet væsentligt opdateret siden da. Gennemskrivningen vil bestå af en juridisk og sproglig opdatering, en klarere målgruppedefinition, evt. med afsæt i FN's handicapbegreb, initiativer som præcisering af reglerne om kompenserende ordninger til unge under 18 og fritidsjob på færre timer samt indførelse af hjemmel til at afprøve forsøg med de kompenserende ordninger. Det skal i den forbindelse afsøges, om der kan skabes en hjemmel til, at personer med handicap kan beholde deres hjælpemiddel på tværs af jobskifte, hvilket er efterspurgt af mange på området.

Vejledningen til loven opdateres også for at gøre loven mere anvendelig for praktikere og øge retssikkerheden for borgeren ved at understøtte en ensartet anvendelse på tværs af kommuner. Målet er at gøre reglerne mere forståelige og anvendelige og skabe klarere målgruppedefinitioner. Det kan skabe større kontinuitet og mindre bureaukrati for borgere med handicap, som bevæger sig ind og ud af beskæftigelse.

Forenkling af regler for hjælpemidler

Personer med handicap kan modtage forskellige typer af hjælpemidler. Hjælpemidlerne kan have en stor betydning for den enkeltes livskvalitet og være med til at sikre, at man bliver selvhjulpnen. For mange borgere oplever dog at vente længe på det hjælpemiddel, de har brug for, eller at sagsbehandlingen er unødvendigt kompleks. Derfor ønsker regeringen og rammeaftalepartierne at forenkle reglerne på hjælpemiddelområdet med det formål, at personer med funktionsnedsættelser oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og mere smidig visitation.

Vidste du, at...

- Med den politisk *aftale om Infrastrukturplan 2035* blev der afsat en pulje på 650 mio. kr. til at øge tilgængeligheden på stationer i hele landet i perioden 2022-2035. Det primære formål er at gøre togstationer mere tilgængelige for alle mennesker uanset behov og dermed sikre, at rejser kan foretages spontant på tværs af landet.
- Med *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* løftes og styrkes psykiatrien på tværs af social- og sundhedsområdet. Med aftalen er der bl.a. afsat varige midler til initiativet om bedre hjælp til børn, unge og voksne med ADHD og autisme, hvortil Sundhedsstyrelsen i samarbejde med et tværfagligt udsnit af relevante aktører skal udarbejde oplæg til at sikre mere ensartet kvalitet i både udredning, behandling og opfølgning på tværs af landet.

Klar retning: Mål, opfølgning og viden

Nye initiativer

- Lovpligtig årlig analyse af beskæftigelsessituationen
- Videnskoalition om digitale løsninger

Der er stadig meget, der skal gøres for at sikre, at mennesker med handicap får bedre muligheder for at tage en uddannelse og bidrage på arbejdsmarkedet. Det kræver solid viden at skabe forandring på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Men der er stadig meget, vi som samfund ikke ved. Mange arbejdsgivere mangler for eksempel viden om handicap og de støttemuligheder, der kan gøre en forskel i rekruttering og fastholdelse.

For at kunne handle målrettet er det nødvendigt, at vi ved, hvad der virker – og det kræver systematisk vidensopbygning, klare mål og løbende opfølgning. Derfor sætter regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra SSA-aftalen for 2025 en række initiativer i gang, som skal indsamle, udvikle og dele viden, så beslutninger kan træffes på et kvalificeret grundlag, herunder bl.a. udvidelse af KLAP-jobs målgruppen som led i treårigt forsøg, forsøg med kompensationskort og udvidelse af isbryderordningen i et toårigt forsøg.

Initiativerne bygger videre på det arbejde, som regeringen sammen med en række partier i forskellige kredse allerede har sat i gang på området.

Fra indsatser til indsigt – viden som drivkraft for forandring

Årlig analyse af beskæftigelsessituationen

For at skabe et mere solidt og systematisk vidensgrundlag, sådan at der bl.a. kan følges op på ambitionen om, at 15.000 flere personer med handicap skal i beskæftigelse inden 2030, vil regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra SSA-aftalen for 2025 bruge samlet 3 mio. kr. i 2027 og 2028 til den lovbestemte årlige analyse af beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Det skal sikre et datagrundlag, som både kan bruges til at følge udviklingen og til at understøtte de politiske målsætninger.

VIBUS – Vidensenhed for børn og unge med særlige behov

Der er elever, som har behov for indsatser, støtte eller specialundervisning for at komme godt igennem deres skolegang. Derfor blev der i regi af Børne- og Undervisningsministeriet i april 2023 etableret en Vidensenhed for børn og unge med særlige behov (VIBUS), der skal udarbejde et fagligt grundlag med vidensbaserede anbefalinger til skoler, kommuner og nationalt niveau for en styrket indsats for elever med særlige behov. I juni anbefalede enheden, hvordan primært kommuner og skoler kan arbejde med at omstille den almene grundskole til en mere inkluderende skole, end vi har i dag, så flere elever med særlige behov får et undervisningstilbud, der modsvarer deres behov inden for almenområdet. Anbefalingerne fokuserer på, hvordan kommuner og skoler kan gøre grundskolen mere inkluderende, bl.a. gennem tid og indsats til omstilling, styrket forældresamarbejde, mellemformer med inddragelse af specialpædagogisk viden og kompetence og et fælles blik på undervisningskonteksten frem for individuelle elevproblemer.

Der forventes også anbefalinger om segregerede specialundervisningsområde. Her udarbejdes et solidt fagligt grundlag for at styrke indsatsen for børn og unge med særlige behov i grundskolen, særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), ASF-klasser (klasser for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser) og andre særlige gymnasieklasser.

Undersøgelse af langvarigt bekymrende fravær

VIVE har igangsat en undersøgelse med det formål at afdække omfang af og karakteristika ved langvarigt bekymrende fravær som opfølgning på aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram. Samtidig har funktionsnedsættelser og udviklingsforstyrrelser betydning for, at man ikke kommer i skole. Som en del af dette arbejde skal der udarbejdes en national definition af langvarigt bekymrende fravær.

Forsøg med online-undervisning for børn med langvarigt bekymrende fravær

Der er desværre mange børn og unge, som ikke går i skole. Derfor har Børne- og Undervisningsministeriet iværksat et forsøg med online undervisning efter folkeskoleloven for børn med langvarigt bekymrende fravær. 17 kommuner deltager i forsøget, der løber til udgangen af 2028. Resultaterne fra forsøget vil blive forlagt for folkeskoleforligskredsen senest i 2029. Årsagerne til langvarigt bekymrende fravær er komplekse, men ifølge kommunerne er psykisk mistrivsel og diagnoser som angst og depression nogle af de typiske årsager til langvarigt bekymrende fravær.

Videnskoalition om digitale løsninger

Teknologi og digitalisering skal bidrage til et mere inkluderende arbejdsmarked, hvor flere får den hjælp, de har behov for. Derfor vil regeringen og partierne bag rammeaftalen på handicapområdet (Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med midler fra SSA-aftalen for 2025 anvende samlet set 4 mio. kr. til alliancen Disability Tech Denmark til at nedsætte en videnskoalition, hvor bl.a. virksomheder, it-udviklere og personer med handicap skal udbrede viden om, hvordan nye digitale løsninger, herunder AI, kan hjælpe personer med handicap i deres arbejdsliv og understøtte, at de bliver en del af den digitale udvikling.

Initiativet udspringer af et behov for at gøre digitale hjælpemidler mere kendte og anvendelige. En undersøgelse fra Disability Tech Denmark viser nemlig, at kun 13 pct. af handicaporganisationerne oplever, at kommunerne yder tilstrækkelig støtte til at tilgængeliggøre teknologi for deres medlemmer.

Med handlingsplanen etableres en videnskoalition bestående af personer med handicap, virksomheder, it-udviklere og kommunale repræsentanter. Formålet er at styrke både borgeres, virksomheders og sagsbehandleres kompetencer i at bruge teknologien som et redskab til at fremme deltagelse i arbejdslivet.

For mennesker med handicap kan de nye teknologiske løsninger være med til at fjerne barrierer, styrke selvstændighed og skabe flere veje ind på arbejdsmarkedet.

Inklusion gennem oplysning og fællesskab

Handicapuge og samfundskampagne

For at skabe et arbejdsmarked, hvor mennesker med handicap mødes med forståelse og respekt, er der behov for at øge befolkningens viden og nedbryde fordomme. I perioden 2025–2028 er der afsat samlet 8,5 mio. kr. til en årlig handicapuge og en landsdækkende samfundskampagne. Kampagnen skal øge kendskabet til mennesker med handicap, aflive myter og dæmpe fremmedgørelse.

Når flere danskere får viden og indsigt om handicap, styrkes grundlaget for ligeværd og deltagelse – og dermed også mulighederne for beskæftigelse.

